

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1957-1958.

6 MARS 1958.

**Projet de loi concernant l'exécution
des travaux de construction.**

PROJET TRANSMIS
PAR LA
CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS.

ARTICLE PREMIER.

Il est interdit d'exécuter, de laisser exécuter ou de faire exécuter, en dehors des conditions prévues par la présente loi, les travaux énumérés ci-après :

1° les travaux de terrassements, y compris les travaux de forage, de sondage, de fonçage de puits, de drainage et de rabattement de la nappe aquifère;

2° les travaux de fondation, y compris pieux, palplanches et travaux de consolidation du sol par tous systèmes;

3° les travaux de routes, de pistes d'aviation, de pistes cyclables, de jointoyage, de pavage et d'installation de signalisation routière;

4° les travaux de maçonnerie et de béton, y compris les maçonneries de chaudières, fours industriels et autres ouvrages analogues, de construction d'égouts et de cheminées d'usines et le placement d'éléments préfabriqués;

5° les travaux de démolition et d'arasement;

6° les travaux d'asphaltage et de bitumage;

R. A 5500.

Voir :

Documents de la Chambre des Représentants :

497 (Session de 1955-1956) :

- 1 : Projet de loi;
- 2 à 8 : Amendements;
- 9 : Rapport;
- 10 : Amendement;
- 11 : Rapport complémentaire.

Annales de la Chambre des Représentants :

13 décembre 1957, 22 janvier, 25 février et 6 mars 1958.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1957-1958.

6 MAART 1958.

**Wetsontwerp betreffende de uitvoering
van bouwwerken.**

ONTWERP OVERGEMAAKT
DOOR DE KAMER
DER VOLKSVERTEGENWOORDIGERS.

EERSTE ARTIKEL.

Het is verboden de hierna opgesomde werken uit te voeren, te laten uitvoeren of te doen uitvoeren buiten de voorwaarden bij deze wet bepaald :

1° de grondwerken, daaronder begrepen de werken voor het boren, diepboren, uitgraven van putten, draineren en neerslaan van het grondwater;

2° de funderingswerken, daaronder begrepen heipalen, paalplanken en werken tot versteviging van de grond door alle stelsels;

3° de werken aan wegen, vliegveldbanen, fietspaden, voeging van bestrating en aanlegging van verkeerssignalen;

4° de metsel- en betonwerken, daaronder begrepen het metselen van ketels, nijverheidsovens en andere dergelijke werken, het aanleggen van riolen en bouwen van fabrieksschoorstenen en het plaatsen van geprefabriceerde elementen;

5° de slopings- en effeningswerken;

6° de werken voor het bestrijken met asphalt en aardpek;

R. A 5500.

Zie :

Gedr. St. van de Kamer der Volksvertegenwoordigers :

497 (Zitting 1955-1956) :

- 1 : Wetsontwerp;
- 2 tot 8 : Amendementen;
- 9 : Verslag;
- 10 : Amendement;
- 11 : Aanvullend verslag.

Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers :

19 December 1957, 22 Januari, 25 Februari en 6 Maart 1958.

7° les travaux de carrelages et de mosaïque et tous autres travaux de revêtement des murs et du sol, le bois excepté;

8° les travaux de plafonnage et d'enduits;

9° les travaux de rejointoyage;

10° les travaux de stuc et de staff;

11° les travaux d'isolation thermique et acoustique;

12° les travaux de couverture de construction;

13° les travaux de charpenterie, à l'exception du montage de charpentes métalliques;

14° les travaux de vitrerie, de pose de miroiterie et de vitraux;

15° les travaux de peinture, décor et tapissage;

16° les travaux de marbrerie, à l'exclusion de ceux relevant de la Commission Paritaire Nationale de l'industrie des carrières et pour autant qu'il s'agisse de travaux de carrière et d'usine;

17° les travaux d'installation de chauffage, de ventilation et de conditionnement d'air;

18° les travaux d'installations sanitaires y compris les installations d'épuration des eaux;

19° les travaux d'installation et d'entretien des voies ferrées;

20° les travaux d'installation d'échafaudages;

21° les travaux d'aménagement de plaines de jeux, de sport, de parcs et de jardins, à l'exception des travaux propres à l'horticulture;

22° les travaux de pose de canalisations souterraines diverses et notamment de distribution d'eau câbles électriques, etc.;

23° le placement de même que la fabrication en vue du placement de tous objets en bois destinés à devenir immeubles par destination;

24° les travaux de taille de pierre, à l'exclusion de ceux relevant de la Commission Paritaire Nationale de l'industrie des carrières;

25° les travaux de pose et de réparation de toutes canalisations et installations électriques dans le bâtiment.

ART. 2.

Lorsqu'il modifie la compétence de la Commission Paritaire Nationale de l'industrie de la Construction et en vue de mettre le champ d'application de la présente loi en concordance avec l'étendue de cette compétence, le Roi peut compléter la liste des travaux énumérés à l'article premier ou en retrancher certains qui y sont mentionnés.

Il prend au préalable l'avis du Conseil Central de l'Economie, de la Commission Paritaire Nationale de l'Industrie de la Construction et du Conseil Professionnel de la Construction.

L'arrêté royal doit être motivé dans la mesure où l'un de ces avis n'est pas suivi.

Les organismes consultés disposent d'un délai de deux mois pour donner leur avis. A l'expiration de ce délai, il peut être passé outre.

7° de tegel- en mozaïekvloering en alle andere werken voor muur- en grondbedekking, hout uitgezonderd;

8° het stukadoors- en pleitsterwerk;

9° het vœgwerk;

10° het stuc- en staffwerk;

11° de thermische en accoustieke isoleringswerken;

12° de werken voor het bedekken van gebouwen;

13° de timmerwerken, uitgezonderd het monteren van metalen gebinten;

14° de glazenmakerij, het plaatsen van spiegels en van gebrande glasramen;

15° het schilder-, decoratie -en behangerswerk;

16° de marmerbewerking, voor zover zij niet ressorteert onder het Nationaal Paritair Comité van de groefbedrijven en voor zover het bewerkingen in groeven en fabrieken geldt;

17° de werken voor het aanleggen van verwarming, verluchting en luchtverversing;

18° de werken voor sanitaire inrichtingen, de inrichtingen voor waterzuivering inbegrepen;

19° de werken voor het aanleggen en onderhoud van spoorwegen;

20° de werken voor het plaatsen van stellingen;

21° de werken voor het aanleggen van speel- en sportpleinen, parken en tuinen, uitgezonderd de werken eigen aan tuinbouw;

22° de werken voor het aanleggen van allerlei ondergrondse pijpleidingen en inzonderheid van watervoorziening, elektrische kabels, enz.;

23° de fabricage met het oog op het plaatsen of uitsluitend het plaatsen van alle houten voorwerpen welke er toe bestemd zijn onroerend goed te worden;

24° de werken voor het houwen van steen, uitgenomen die welke onder de bevoegdheid van het Nationaal Paritair Comité van de groefbedrijven vallen;

25° de werken voor het aanleggen en herstellen van alle elektrische leidingen en installaties in het bouwbedrijf.

ART. 2.

Wanneer Hij de bevoegdheid van het Nationaal Paritair Comité van het Bouwbedrijf wijzigt, en ten einde de werkingssfeer van deze wet in overeenstemming te brengen met de omvang van deze bevoegdheid, kan de Koning de in het eerste artikel vermelde lijst van werken aanvullen of sommige van de erin vermelde werken weglaten.

Hij wint vooraf het advies in van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, van het Nationaal Paritair Comité van het Bouwbedrijf en van de Bedrijfsraad van het Bouwbedrijf.

Het koninklijk besluit moet met redenen omkleed zijn voor zover op een van die adviezen niet wordt ingegaan.

De geraadpleegde organismen beschikken over een termijn van twee maanden om hun advies uit te brengen. Na het verstrijken van deze termijn, is het advies niet meer vereist.

ART. 3.

Ne tombent pas sous l'application de la présente loi :

1° les travaux exécutés par le maître de l'ouvrage lui-même, seul ou assisté seulement de son conjoint ou de parents ou d'alliés jusqu'au 4e degré inclusivement ;

2° les travaux occasionnels notamment d'intérêt domestique dont la valeur, la durée et la fréquence ne dépassent pas des maxima à déterminer par le Roi ;

3° les travaux exécutés à titre accessoire dans une entreprise qui n'a pas pour activité principale les travaux mentionnés à l'article premier de la présente loi, pour autant qu'ils soient effectués par le personnel de l'entreprise ;

4° le travailleur indépendant en ce qui concerne les prestations fournies par lui, seul ou assisté d'aidants familiaux, s'il est établi que ces aidants sont connus en cette qualité par la caisse mutuelle d'allocations familiales à laquelle le travailleur indépendant est affilié et pour autant que ce dernier justifie qu'il a satisfait aux obligations auxquelles il est astreint en vertu des lois et règlements en vigueur.

Il incombe au travailleur indépendant qui effectue des travaux prévus à l'article premier sans observer les règles fixées par la présente loi, d'apporter la preuve qu'il répond aux conditions fixées à l'alinéa premier, 4°, du présent article.

ART. 4.

Les travaux énumérés à l'article premier ne peuvent être exécutés :

1° avant sept heures et après dix-huit heures ;

2° éventuellement le samedi ou durant la partie de la journée du samedi pendant laquelle il est accordé repos à tous les travailleurs de l'industrie de la construction ou d'une branche de celle-ci par ou en vertu de la loi ou par application d'une convention collective ;

3° le dimanche ;

4° un jour férié ou un jour de remplacement pour lequel un salaire est accordé aux travailleurs de l'industrie de la construction ou d'une branche de celle-ci par ou en application de l'arrêté-loi du 25 février 1947 relatif à l'octroi de salaires aux travailleurs pendant un certain nombre de jours fériés par an.

ART. 5.

Sous réserve des dispositions de l'article 3, les travaux énumérés à l'article premier ne peuvent être exécutés par des personnes engagées par ailleurs dans les liens d'un contrat de louage de travail, en

ART. 3.

Deze wet is niet van toepassing op :

1° de werken uitgevoerd door de meester van het werk zelf, alleen of slechts door zijn echtgenoot of door bloed- of aanverwanten tot en met de 4e graad ;

2° de gelegenhedswerken, inzonderheid van huis-houdelijke aard, waarvan de waarde, de duur en de herhaling de door de Koning te bepalen maxima niet overschrijden ;

3° de werken die als bijkomende bedrijvigheid worden uitgevoerd in een onderneming waarvan de hoofdzakelijke bedrijvigheid niet bestaat in de onder het eerste artikel van deze wet genoemde werken, voor zover zij door het personeel van die onderneming worden uitgevoerd ;

4° de zelfstandige arbeider, voor de prestaties verricht alleen of bijgestaan door familieleden-helpers, voor zover het bewijs geleverd wordt dat deze helpers in die hoedanigheid gekend zijn door de onderlinge kas voor gezinsvergoedingen waarbij de zelfstandige arbeider is aangesloten en voor zover deze zelfstandige arbeider bewijst dat hij de verplichtingen is nagekomen welke hem bij de vigerende wetten en reglementen zijn opgelegd.

De zelfstandige arbeider die werken uitvoert voorzien bij artikel één zonder de bij deze wet bepaalde regelen na te leven moet bewijs leveren dat hij aan de bij lid 1, 4°, van dit artikel bepaalde voorwaarden voldoet.

ART. 4.

De in artikel één vermelde werken mogen niet uitgevoerd worden :

1° vóór zeven uur en na achttien uur ;

2° in voorkomend geval, 's zaterdags of gedurende het gedeelte van de zaterdag tijdens hetwelk door of krachtens de wet of bij toepassing van een collectieve overeenkomst aan al de werknemers van de bouwnijverheid of van een tak er van rust is toegestaan ;

3° 's zondags ;

4° op een feestdag of een dag ter vervanging voor dewelke een loon toegekend is aan de werknemers van de bouwnijverheid of van een tak er van door of krachtens de besluitwet van 25 Februari 1947 betreffende het toekennen van loon aan de arbeiders gedurende een zeker aantal feestdagen per jaar.

ART. 5.

Onverminderd het bepaalde in artikel 3, mogen de werken, opgesomd in artikel één, niet worden uitgevoerd door personen die elders gebonden zijn door een arbeidsovereenkomst, krachtens welke

exécution duquel elles accomplissent des prestations journalières normales qu'elles soient ou non visées par la présente loi.

Le Roi peut fixer la durée journalière normale de certaines prestations après consultation de la commission paritaire nationale de l'industrie dont elles relèvent soit pour l'ensemble du territoire du Royaume, soit pour certaines régions; dans ce dernier cas, si ces prestations relèvent de la compétence d'une Commission paritaire régionale, celle-ci doit également être consultée.

La Commission consultée fait connaître son avis dans les deux mois, faute de quoi il peut être passé outre.

ART. 6.

Sous réserve des dispositions de l'article 3, les personnes occupées à des travaux énumérés à l'article premier sans être immatriculées au registre de commerce ou au registre de l'artisanat au titre d'entrepreneur de tels travaux, sont présumées engagées dans les liens d'un contrat de louage de travail et être rémunérées au taux prévu par les conventions collectives pour les travaux de même nature.

A défaut de convention collective, la rémunération présumée est celle fixée par les usagers de la profession et de la région.

ART. 7.

Sans préjudice de toutes autres dispositions légales, peuvent être exécutés en dehors des conditions prévues aux articles 4 et 5, pour autant que le Ministre du Travail et de la Prévoyance sociale en ait été avisé de la manière et dans le délai fixé par le Roi :

a) les travaux dont l'exécution ne peut être interrompue ou retardée et notamment les travaux entrepris en vue de faire face à un accident survenu ou imminent, les travaux urgents effectués aux machines et au matériel, les travaux commandés par une force majeure ou nécessité imprévue, pour autant que leur exécution, en dehors des heures normales de travail, soit indispensable pour éviter une entrave sérieuse à la marche normale de l'exploitation;

b) les travaux dont l'exécution ne peut avoir lieu qu'à des heures déterminées et notamment les travaux préparatoires ou complémentaires qui doivent nécessairement être effectués en dehors du temps assigné au travail général de production;

c) les travaux dont la nature ne permet pas de déterminer le temps nécessaire à leur exécution;

d) les travaux d'intérêt général déterminés par le Roi, après consultation de la Commission paritaire nationale de l'Industrie de la Construction ou de la Commission paritaire nationale de la Construction

zij dagelijks normale prestaties verrichten, om het even of zij al dan niet bedoeld zijn in deze wet.

De Koning kan de normale dagelijkse duur van zekere prestaties bepalen, na raadpleging van het nationaal paritair comité van de nijverheid waarvan ze afhangen, hetzij voor gans het grondgebied van het Rijk, hetzij voor zekere gewesten; in dit laatste geval, indien deze prestaties afhangen van een gewestelijk paritair comité, dient dit eveneens geraadpleegd.

Het geraadpleegd comité brengt zijn advies uit binnen twee maanden; na het verstrijken van deze termijn is het advies niet meer vereist.

ART. 6.

Onverminderd het bepaalde in artikel 3, worden de personen, tewerkgesteld aan werken in artikel één opgesomd, zonder ingeschreven te zijn in het handels- of ambachtsregister in hoedanigheid van aannemer van dergelijke werken, vermoed verbonden te zijn door een arbeidsovereenkomst en loon betaald te zijn dat overeenstemt met de bedragen bepaald, voor de werken van dezelfde aard, door de kollektieve overeenkomsten.

Bij gebreke van kollektieve overeenkomst stemt het vermoede loon overeen met het loon dat bepaald wordt door de gewoonten van het beroep en van de streek.

ART. 7.

Onverminderd alle andere wettelijke bepalingen, mogen uitgevoerd worden buiten de voorwaarden voorzien in de artikelen 4 en 5, voor zover de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg er van werd ingelicht op de wijze en binnen de termijn door de Koning bepaald :

a) de werken waarvan de uitvoering niet kan onderbroken noch uitgesteld worden en inzonderheid de werken welke uitgevoerd worden om een overkomen of dreigend ongeval te verhelpen of te voorkomen; de dringende werken aan machines of aan materieel, de werken opgedrongen door overmacht of een onvoorziene noodwendigheid, voor zover de uitvoering er van buiten de gewone arbeidsuren volstrekt noodzakelijk is om een ernstige belemmering in de gewone gang van het bedrijf te voorkomen;

b) de werken waarvan de uitvoering slechts kan plaats hebben op bepaalde uren en inzonderheid de voorbereidende of aanvullende werken welke noodzakelijk moeten verricht worden buiten de voor de algemene voortbrengingsarbeid gestelde tijd;

c) de werken waarvan de aard niet toelaat de voor hun uitvoering nodige tijd nauwkeurig te bepalen;

d) de werken van algemeen belang welke door de Koning worden bepaald na raadpleging van het Nationaal Paritair Comité van het Bouwbedrijf of voor de onder 25° van het eerste artikel vermelde

métallique pour les travaux mentionnés au 25° de l'article premier. La Commission paritaire compétente fait connaître son avis dans les deux mois, faute de quoi il peut être passé outre.

ART. 8.

Sans préjudice de toutes autres dispositions légales, les travaux exécutés par équipes successives peuvent être effectués en dehors des conditions prévues à l'article 4.

ART. 9.

Sans préjudice des devoirs qui incombent aux officiers de police judiciaire, les fonctionnaires et agents désignés par le Roi sont chargés de surveiller l'exécution de la présente loi et de constater les infractions qui y sont commises.

Leurs constatations sont consignées dans des procès-verbaux, qui font foi jusqu'à preuve du contraire. Copie en est adressée au contrevenant dans les sept jours, à peine de nullité.

Les fonctionnaires et agents désignés conformément à l'alinéa premier peuvent pénétrer librement de jour et de nuit dans les chantiers et locaux où sont effectués ou présumés être effectués des travaux visés à l'article premier. Toutefois, ils ne peuvent pénétrer dans les locaux qui, au moment du contrôle, servent exclusivement à l'habitation, mais bien dans leurs dépendances entre 5 et 21 heures.

ART. 10.

Seront punis d'une amende de 26 à 2.000 francs, les employeurs, leurs mandataires ou leurs préposés qui auront fait ou laissé exécuter les travaux visés à l'article premier de la présente loi en dehors des conditions fixées par celle-ci.

Il y a autant d'infractions qu'il y a de travailleurs occupés en violation des dispositions de la loi et par dérogation à l'article 60 du Code pénal, le total des peines pourra excéder le double du maximum prévu à l'alinéa précédent.

Seront punis des mêmes peines, le maître de l'ouvrage, son organe, son mandataire ou son préposé, qui aura fait ou laissé exécuter des travaux visés à l'article premier de la présente loi en dehors des conditions fixées par celle-ci par un entrepreneur travaillant seul, et cet entrepreneur lui-même.

Seront également punies des mêmes peines les personnes dont mention à l'article 5, qui ne respectent pas les dispositions prévues par cet article.

ART. 11.

Sans préjudice de l'application éventuelle des articles 269 à 274 du Code pénal, sera puni d'un emprisonnement d'un mois à six mois et d'une amende de 100 à 5.000 francs ou d'une de ces deux

werken, van het Nationaal Paritair Comité van het Metaalbouwbedrijf. Het bevoegde Paritair Comité brengt zijn advies uit binnen twee maanden; na het verstrijken van deze termijn is het advies niet meer vereist.

ART. 8.

Onverminderd alle andere wettelijke bepalingen, mogen de werken met wisselploegen uitgevoerd worden buiten de bij artikel 4 bepaalde voorwaarden.

ART. 9.

Onverminderd de plichten welke de ambtenaren van de gerechtelijke politie zijn opgelegd, worden de ambtenaren en agenten door de Koning aangesteld, er mede belast te waken over de naleving van deze wet en de inbreuken er op vast te stellen.

Hun vaststellingen worden opgetekend in processen-verbaal die gelden tot het tegenbewijs. Een afschrift er van wordt aan de overtreder, op straffe van nietigheid, binnen 7 dagen overgezonden.

De ambtenaren en agenten aangesteld overeenkomstig lid 1 hebben vrije toegang, bij dag en nacht, tot de werven en lokalen waar de bij artikel één beoogde werken worden uitgevoerd of vermoedelijk worden uitgevoerd. Nochtans hebben zij geen toegang tot de plaatsen die op het ogenblik van de contrôle als woning worden gebruikt, maar wel tot hun aanhorigheden tussen 5 en 21 uur.

ART. 10.

Worden gestraft met geldboete van 26 frank tot 2.000 frank de werkgevers, hun lasthebbers of hun aangestelden die de in artikel één beoogde werken hebben doen of laten uitvoeren buiten in deze wet bepaalde voorwaarden.

Er bestaan zoveel inbreuken als er arbeiders worden tewerkgesteld in strijd met de bepalingen van de wet; bij afwijking van artikel 60 van het Strafwetboek mag het totaal der straffen het dubbele van het bij het voorgaande lid beoogde maximum te boven gaan.

Worden gestraft met dezelfde straffen, de meester van het werk, zijn orgaan, zijn lasthebber of zijn aangestelde, die de in artikel één van deze wet bedoelde werken, heeft doen of laten uitvoeren buiten de voorwaarden in de wet gesteld, door een aannemer die alleen werkt, en deze aannemer zelf.

Worden met dezelfde straffen gestraft, de personen vermeld in artikel 5 die de bepalingen van dit artikel niet in acht nemen.

ART. 11.

Al wie het bij artikel 10 georganiseerde toezicht verhindert, wordt gestraft met gevangenisstraf van één tot zes maanden en met geldboete van 100 tot 5.000 frank, of met één van deze straffen alleen,

peines seulement, quiconque aura mis obstacle à la surveillance organisée en vertu de l'article 10.

ART. 12.

Quiconque ayant été condamné en application des articles 10 ou 11, aura commis dans l'année à compter de la date de cette condamnation, une nouvelle infraction punie par l'une de ces dispositions, pourra être condamné à une peine allant jusqu'au double du maximum prévu.

ART. 13.

Les employeurs sont solidairement responsables avec leurs mandataires ou préposés, du paiement des amendes prononcées à charge de ceux-ci du chef d'infractions à la présente loi.

ART. 14.

L'action publique résultant d'une infraction à la présente loi est prescrite après une année à compter du jour où l'infraction a été commise.

ART. 15.

Le Livre I du Code pénal, sans exception du chapitre VII et de l'article 85 sont applicables aux infractions prévues par la présente loi.

Bruxelles, le 6 mars 1958.

*Le Président de la Chambre
des Représentants,*

onverminderd de eventuele toepassing van de straffen bepaald in de artikelen 269 tot 274 van het Strafwetboek.

ART. 12.

Al wie gestraft werd bij toepassing van de artikelen 10 of 11, en die binnen het jaar na de veroordeling een nieuw misdrijf pleegt welke door een van deze bepalingen wordt gestraft, kan veroordeeld worden tot een straf welke het dubbel van het bepaalde maximum kan bedragen.

ART. 13.

De werkgevers zijn met hun lasthebbers of aangestelden hoofdelijk verantwoordelijk voor het betalen van de geldboeten ten laste van dezen uitgesproken wegens inbreuken op deze wet.

ART. 14.

De publieke vordering, ingevolge een inbreuk op deze wet, verjaart na één jaar, te rekenen van de dag waarop het misdrijf werd gepleegd.

ART. 15.

Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de misdrijven omschreven in deze wet.

Brussel, 6 Maart 1958.

*De Voorzitter van de Kamer der
Volksvertegenwoordigers,*

C. HUYSMANS.

Les Secrétaires, | De Secretarissen,

J. VERCAUTEREN.

M. JAMINET.